Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000200

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубєй Юлія Володимирівна
2. Yuliia V. Dubiei

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.01

Назва наукової спеціальності: Економічна теорія та історія економічної думки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-04-2025

Спеціальність за освітою: фінанси

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.080.01

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.03

Тема дисертації:

1. Техніко-технологічний розвиток економіки в умовах глобальних дисбалансів
2. Technical and Technological Development of the Economy in Conditions of Global Imbalances

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено обґрунтуванню теоретико-методологічних засад дослідження закономірностей техніко-технологічного розвитку, виокремленню причин та джерел його нерівномірності в умовах глобальних дисбалансів та формуванню на цій основі практичних рекомендацій щодо техніко-технологічної модернізації національної економіки України. Продемонстровано, що у процесі еволюції економічної теорії відбувалася зміна теоретико-методологічних підходів до розгляду рушійних сил соціально-економічного розвитку при незмінній позиції науковців щодо провідної ролі технологічних знань, винаходів та технічних удосконалень у підвищенні продуктивності праці та зростанні суспільного добробуту. Найбільшу увагу технологічному чиннику приділили представники теорії технологічного детермінізму, наукові здобутки яких з огляду на характер суспільних змін поділено на теорії трансформації економіки і теорії економічної футурології. Це дозволяє встановити перетворювальний потенціал техніки і технології та

прогнозувати наслідки впливу техніко-технологічного чинника на економічну систему. Суспільство представлено поєднанням економічної, політичної, правової та соціокультурної систем, що перебувають у взаємозв'язку та взаємозумовленості. У силу цього дослідження техніко-технологічного розвитку не може базуватися тільки на економічному підході, а вимагає міждисциплінарної методології, що поєднує системний та еволюційний аналіз з можливостями інституціональної теорії. На основі застосування міждисциплінарної методології визначено, що вплив техніко-технологічного чинника на соціально-економічний розвиток суспільства є багатовекторним. З одного боку, він детермінується інноваціями, які змінюють техніку й технологію, а з іншого – викликає трансформацію суспільних інститутів і виступає у формі економічного зростання, що стимулюється ендогенним впливом науково-технічного прогресу. Показано, що техніко-технологічний розвиток відбувається завдяки зміні техніко-технологічних систем, які є сукупністю взаємопов'язаних рутинних процесів та дій, що виникають при взаємодії техніки, технології і людського капіталу. Джерелом таких змін виступають технологічні інновації, які у формі поліпшуючих викликають еволюційний розвиток, а у вигляді базисних – революційний.

2. The dissertation work is devoted to the substantiation of the theoretical and methodological principles of studying the regularities of technical and technological development, identifying the causes and sources of its unevenness in the conditions of global imbalances and, based on this, forming practical recommendations for the technical and technological modernization of the national economy of Ukraine. It is demonstrated that in the process of evolution of economic theory, there was a change in theoretical and methodological approaches to considering the driving forces of socio-economic development with the unchanged position of scientists regarding the leading role of technological knowledge, inventions and technical improvements in increasing labor productivity and increasing social welfare. The greatest attention to the technological factor was paid by representatives of the theory of technological determinism, whose scientific achievements, given the nature of social changes, are divided into the theory of economic transformation and the theory of economic futurology. This allows us to establish the transformative potential of equipment and technology and predict the consequences of the influence of the technical and technological factor on the economic system. Society is represented by a combination of economic, political, legal and socio-cultural systems that are interconnected and interdependent. Due to this, the study of technical and technological development cannot be based only on an economic approach, but requires an interdisciplinary methodology that combines systemic and evolutionary analysis with the capabilities of institutional theory. Based on the application of interdisciplinary methodology, it is determined that the influence of the technical and technological factor on the socio-economic development of society is multi-vector. On the one hand, it is determined by innovations that change equipment and technology, and on the other hand, it causes the transformation of social institutions and appears in the form of economic growth, which is stimulated by the endogenous influence of scientific and technological progress. It is shown that technical and technological development occurs resulting from changes in technical and technological systems, which are a set of interconnected routine processes and actions that arise from the interaction of equipment, technology and human capital. The source of such changes is technological innovations, in particular, improving innovations cause evolutionary development, and basic ones bring revolutionary development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Дубєй Ю.В. Ноосферний вимір техніко-технологічного розвитку в глобалізованому світі / Управління економічними системами та процесами в умовах глобалізаційних трансформацій: колективна монографія : колективна монографія. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2020. 297 с.
- Fedorova N., Dubiei Yu. Socio-cultural consequences of the modern stage of technological development of society. Selected aspects of digital society development: Series of monographs / Edited by Tetyana Nestorenko and Aleksander Ostenda); Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology, Katowice. University of Technology, Katowice, 2021. 262 c.
- Dychkovskyi, R. O., Lozynskyi, V. H., Saik, P.B., Dubiei, Yu. V. Cáceres Cabana, Shavarskyi, Ia. T. (2019). Technological, lithological and economic aspects of data geometrization in coal mining. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 5, 22 – 28.
- Dubiei, Yu. V. (2020). Interrelation between human capital and innovation in the context of technical and technological development of a country. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 6, 148 – 154.
- Pylypenko, Yu., Pylypenko, H., Prokhorova, V., Mnykh, O., Dubiei, Yu. (2021). Transition to a new paradigm of human capital in the dynamic environment of the knowledge economy. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 6, 170 – 176.
- Pylypenko, Yu., Prokhorova, V., Halkiv, L., Koleshchuk, O., Dubiei, Yu. (2022). Innovative intellectual capital in the system of factors of technical and technological development. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 6, 181 – 186.
- Pylypenko, H., Pylypenko, Yu., Dubiei, Yu., Solianyk, L., Pazynich, Yu., Buketov, V., Smoliński, A., Magdziarczyk, M. (2023). Social capital as a factor of innovative development. Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity, Vol. 9, 3, 100–118
- Pylypenko, Yu., Dubiei, Yu., Huzenko, I.Yu., Fedorova, N.E. (2024). Structural capital in the system of technological development of society. Academy 17 review, 1 (60), 247 – 257
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Роль технологічного фактору в історії досліджень економічного розвитку. Економічний вісник Національного гірничого університету, 2018. №2. С. 33 – 42
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Інноваційно-технологічна складова економічного розвитку в умовах глобалізації. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2019. № 4 (68). С. 27–35
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Технологічні інновації як фактор соціально-економічного прогресу. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2019. № 6 Том 2. С. 110–114
- Дубєй Ю. В. Теоретико-методологічні підходи до періодизації техніко-технологічного розвитку. Вісник ХНУ ім. Каразіна Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країзнавство. Туризм. 2020. № 12. С. 105–112.
- Дубєй Ю.В. Технологічна конкурентоспроможність національної економіки України в умовах глобалізації. Бізнес-Інформ. 2020. № 11. С. 23–28
- Дубєй Ю. В. Сучасні тенденції техніко-технологічного розвитку. Бізнес-Інформ. 2020. № 12. С. 47–52.
- Дубєй Ю. В. Знання та технології як суспільні блага. Проблеми економіки. 2020. № 4. С. 273–278
- Дубєй Ю. В. Суб'єкти техніко-технологічного розвитку: еволюція від окремої фірми до глобальних ТНК Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2020. № 3 (71). С. 215 – 222
- Дубєй Ю. В. Технологічний розвиток України в умовах четвертої промислової революції. Вісник Одеського національного університету: Серія Економіка. 2020. Том 25. Вип. 6 (85). С. 16–21.
- Дубєй Ю. Інноваційні закономірності технологічного розвитку. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка. 2020. Вип. 8. № 16
- Дубєй Ю. В. Діалектика монополії та конкуренції у техніко-технологічному оновленні суспільства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2020. № 4 (72). С. 9–17
- Дубєй Ю. В. Техніко-технологічний розвиток: сутність та тенденції в умовах глобалізації. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. № 1 (73). С. 97 – 105
- Дубєй Ю. В. Фактори техніко-технологічної нерівномірності в умовах глобальних дисбалансів. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. № 2 (74). С. 125–133

- Дубєй Ю. В. Нематеріальні активи техніко-технологічного розвитку. Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Міжнародні економічні відносини і світове господарство. 2021. № 40. С. 33– 38
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Макроекономічні індикатори рівня техніко-технологічного розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. № 4 (76). С. 41–47
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Міжнародний бізнес у системі трансферу технологій. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2022. № 1 (77). С. 119–125.
- Дубєй Ю. В. Техніка та технологія в системі детермінантів соціально-економічного розвитку суспільства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023. №4 (84). С.53–57
- Sichinava A., Dubiei Yu. V. Structural capital essence and role in ensuring technical and technological development. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2024. № 1 (85). С. 15–21.
- Dubiei Yu. V. Innovation as a factor of technological development of Ukraine's economy in the conditions of globalization of economic processes. Business-Engineering. Georgian Technical University, Georgian Academy of Engineering. Tbilisi. 2019. №3. P. 9–11
- Dubiei Yu. V. Advantages and disadvantages of structural and technological rearrangement of ukrainian economy in the conditions of economic processes globalization. Business-Engineering. Georgian Technical University, Georgian Academy of Engineering. Tbilisi. 2021. № 3–4. 19– 20
- Dubiei Yu.V. Transformation of global value chains based on vectors of technological development. Business-Engineering. Georgian Technical University, Georgian Academy of Engineering. Tbilisi. 2022. №3–4. 23– 25
- Dubiei Yu.V. Globalization of innovative activity of modern TNCs. Business-Engineering. Georgian Technical University, Georgian Academy of Engineering. Tbilisi. 2023. № 3–4. P. 159–164.
- Shvets V., Dubiei Yu. Management aspects of adaptation of the high-tech sector of the Ukrainian industry to the requirements of the global economy. 21 Sustainable production and consumption in industry: challenges and opportunities. Collection of scientific articles. Ed.: A. Pavlychenko, L. Paliekhova. Dresden. 2024. P. 142–145
- Dubiei Yu.V. Global factors of technological disparity in the world economy. Business-Engineering. Georgian Technical University, Georgian Academy of Engineering. Tbilisi. 2024. № 3–4. P. 29–32
- Dubiei Yu. Theory of technological structures as a basis for technological development of Ukraine. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції (12 – 13 квітня 2016 р.). Частина 3. Дніпро: НМетАУ, 2016. С. 553–555.
- Dubiei Yu. Technological innovations: essence and forms. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 – 14 квітня 2017 р.). Частина 2. Дніпро: НМетАУ, 2017. С. 652–654
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Технологічний розвиток в умовах глобалізації. Генерування інновацій інклюзивного розвитку: національний, регіональний, міжнародний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (4–5 жовтня 2018 року), м. Запоріжжя [Електронний ресурс] / 22 Редкол. : Прушківська Е. В. (відпов. ред.) Електрон. дані. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. С. 165–167
- Dubiei Yu. V. Institutional conditions of technical and technological development. Experimental and theoretical research in modern science: Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference (16–18 November, 2020), Giperion Editura, Kishinev, Moldova. 2020. №2 (35). С. 62–63
- Dubiei Yu. V. Economic policy of promotion of technical and technological development. Priority directions of science and technology development: Abstracts of III International Scientific and Practical Conference, (22–24 November, 2020), SPC «Sci-conf.com.ua», Kyiv, Ukraine. 2020. С. 1105–1107
- Дубєй Ю. В. Глобальні виклики інноваційно-технологічного розвитку. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 – 17 квітня 2020 р.). Частина 2. Дніпро: НМетАУ, 2020.

С. 65–68

- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Техніко-технологічний розвиток як умова підвищення суспільного добробуту. Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління. Зміни. Адаптація. Нова економіка: матеріали Міжнародного форуму EFBM'2021. КНУ ім. Т.Г. Шевченка (29–30 вересня 2021р., м. Київ). С. 89 – 92
- Пилипенко Ю. І., Дубєй Ю. В. Людський капітал у системі світового технологічного розвитку. Генерування інновацій інклюзивного розвитку: національний, регіональний, міжнародний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (10–12 жовтня 2021 року), м. Запоріжжя [Електронний ресурс] / Редкол. : Прушківська Е. В. (відпов. ред.) Електрон. дані. Запоріжжя: ЗНТУ, 2021. С. 141–143)
- ін. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки. Збірник наукових статей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 – 16 квітня 2021 р.). Дніпро: НМетАУ, 2021. С. 206–210.
- Дубєй Ю.В. Сучасні тенденції фінансування НДДКР. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XIX Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю Одеського національного економічного університету, 17–18 травня 2021 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика»,2021. С. 62–64
- Пилипенко Г., Пилипенко Ю., Дубєй Ю. Когнітивні аспекти інноваційного розвитку. Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління: матеріали III Міжнародного форуму / за заг. ред. проф. А. І. Ігнатюк : Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. Дослідницька секція «Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст.». 198 с. С. 99–101.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U000252,0121U108984

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лазебник Лариса Леонідівна

2. Larisa L. Lazebnuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уманців Юрій Миколайович
2. YURII M. UMANTSIV

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ходжаян Аліна Олександрівна
2. Alina Khodzhaian

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3015-1016

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванова Марина Іллівна
2. Ivanova Maryna I.

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смєсова Вікторія Леонідівна
2. Viktoriya L. Smiesova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0444-4659

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Наталія Іванівна
2. Nataliia I. Lytvynenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Пилипенко Ганна Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Пилипенко Ганна Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Макуріна Олександра Андріївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна